

PATVIRTINTA
Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos
direktoriaus 2021-03-01 d.
įsakymu Nr. V-9

TELŠIŲ VINCENTO BORISEVIČIAUS GIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos (toliau – Gimnazija) pedagogų etikos kodekse (toliau Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Kodeksas parengtas remiantis Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu 2018 m. birželio 11 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr.V-561 „Dėl pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“.

3. Kodekso paskirtis – padėti pedagogams, vadovaujantis pagarbos, teisingumo, žmogaus teisių pripažinimo, atsakomybės, sąžiningumo, atidos ir solidarumo principais siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais ir/ar globėjais, rūpintojais ir kolegomis.

4. Kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Gimnazijos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR PRINCIPAI

5. Pagrindinės Kodekse vartojamos sąvokos:

5.1. *Etika* – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas;

5.2. *Moralė* – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai;

5.3. *Pedagogų etika* – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime;

5.4. *Etikos normų pažeidimas* – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeltis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris neigiamai veikia bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą;

5.5. *Etikos problema* – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas;

5.6. *Etiškas sprendimas* – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas;

5.7. *Interesų konfliktas* – situacija, kai pedagogas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais;

5.8. *Privatus pedagogo interesas* – turtinis arba neturtinis pedagogo suinteresuotumas;

5.9. *Kompetencija* – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos;

5.10. *Vertybė* – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną;

5.11. *Tolerancija* – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

6. Gimnazijos darbuotojai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

6.1. **Pagarbos principas** – darbuotojas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais ir/ar (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir Gimnazijos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą;

6.2. **Teisingumo principas** – darbuotojas pripažįsta mokinių/ugdytinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio/ugdytinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio/ugdytinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių/ugdytinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, sprenddamas konfliktus;

6.3. **Žmogaus teisių pripažinimo principas** – darbuotojas nepažeidžia mokinio/ugdytinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje;

6.4. **Atsakomybės principas** – darbuotojas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio/ugdytinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais;

6.5. **Sąžiningumo principas** – darbuotojas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi Gimnazijos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktinaudžia nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių)/ugdytinių pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais;

6.6. **Atidos ir solidarumo principas** – vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais/ugdytiniais, jų tėvais ir/ar (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio/ugdytinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių/ugdytinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių)/ugdytinių emocinę būseną.

III. ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. Kodekso tikslas – nubrėžti tolerancijos ribas Gimnazijos pedagogų tarpusavio santykiuose, siekiant, kad atskiro mokytojo veikla keltų asmens ir Gimnazijos garbę.

8. Kodekso uždaviniai:

8.1. padėti pedagogams geriau suprasti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę;

8.2. vertinti ir spęsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus vadovaujantis moraliniais principais.

IV. ETIKOS REIKALAVIMAI IR ĮSIPAREIGOJIMAI

9. Darbuotojas savo profesinėje veikloje:

9.1. perteikia tautos ir žmonijos kultūros vertybes jaunajai kartai. Gerbia žmogų, jo teises ir pareigas, Gimnaziją, Valstybę ir jos institucijas. Nesitaiksto su žmogaus teises bei orumą pažeidžiančiu elgesiu;

9.2. su mokiniais/ugdytiniais ir visais kitais atvejais yra pagarbus, mandagus ir korektiškas;

9.3. vertindamas mokinių/ugdytinių mokymosi pasiekimus ir elgesį, siekia objektyvumo ir teisingumo, stiprina mokinių savigarbą ir pasitikėjimą savimi;

9.4. elgiasi diskretiškai, laikosi reikalavimų neperduoti kitiems asmenims mokinio ar ugdytinio jam asmeniškai patiktą informaciją, išskyrus įstatymų numatytus atvejus;

9.5. vienodai tarnauja visiems bendruomenės nariams, nepaisydamas tautybės, rasės, negalios, lyties, lytinės orientacijos, amžiaus, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų;

9.6. siekia profesinio pripažinimo sąžiningu darbu, remdamasis visuomenine veikla, taktu, gebėjimu rūpintis mokiniais/ugdytiniais;

9.7. saugo savo reputaciją;

9.8. Gimnazijos bendruomenėje tarpusavio santykius grindžia kolegialumu, partneryste ir pagarba, saugo ne tik savo, bet ir kolegų autoritetą, mokinių/ugdytinių ar kitų asmenų akivaizdoje nežemina kolegų;

9.9. neviešina asmens duomenų ir konfidencialios informacijos, skirtos vidinei Gimnazijos veiklai;

9.10. kilus nesutarimams ar konfliktui, siekia konstruktyviai juos įveikti: elgiasi atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklauso visų pusių argumentus ir ieško optimaliai teisingo sprendimo;

9.11. tausoja ir atsakingai naudoja Gimnazijos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdydamas Gimnazijos tikslus ir priimtus įsipareigojimus.

V. ETIKOS KODEKSO ĮGYVENDINIMAS

10. Kodeksą tvirtina gimnazijos direktorius ir supažindina darbuotojus.

11. Gimnazijos darbuotojai įsipareigoja laikytis Kodekso nuostatų.

12. Kodekso vykdymo priežiūrą vykdo gimnazijos direktoriaus įsakymu sudaryta Etikos komisija, kurią sudaro 5 nariai. Komisijos narius renka gimnazijos darbuotojai. Komisijos kadencija - 3 metai. Komisijos nariu darbuotojas gali būti ir ne ilgiau kaip 2 kadencijas iš eilės.

13. Į komisiją negali būti renkami gimnazijos administracijos nariai, bet jie gali dalyvauti Komisijos posėdžiuose.

14. Etikos komisija nagrinėja Kodekso nuostatų pažeidimų atvejus.

14.1. Komisijos pagrindinės funkcijos yra Kodekso vykdymo priežiūra; pedagogų ginčų, nesutarimų nagrinėjimas bei moralinio poveikio priemonių taikymas.

14.2. Komisijos pirmininką, jo pavaduotoją, sekretorių renka komisijos nariai atviru balsavimu.

14.3. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pakeitimus.

14.4. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Jeigu gautas prašymas susijęs su Etikos komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja komisijos pirmininko pavaduotojas.

14.5. Į Etikos komisiją gali kreiptis bet kuris Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos bendruomenės narys.

14.6. Prašymai dėl etikos pažeidimų registruojami raštineje, vizuojami direktoriaus ir įteikiami Komisijos pirmininkui. Svarstomi tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.

14.7. Komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu. Komisijos raštiški atsakymai registruojami raštineje.

14.8. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 3 darbo dienas nuo informavimo dienos.

14.9. Komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu, turi siekti teisingai nagrinėti prašymus ir skundus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimti nešališkus sprendimus.

14.10. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.

14.11. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, turi teisę taikyti moralinio poveikio priemones (pvz., pokalbis, žodinė pastaba) (net pedagogui nepateikus rašytinio paaiškinimo).

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

16. Kodeksas ir jo pakeitimai tvirtinami Gimnazijos direktoriaus įsakymu.

17. Kiekvienas Gimnazijos darbuotojas privalo laikytis Kodekso.

18. Kodeksas skelbiamas Gimnazijos interneto svetainėje www.borisevicius.lt
